

קול פהיכל

קול פהיכל:
077-2115136

לימוד עניני המקדש והמצוות הנוהגות בזמן שיהיה קיים במהרה בימינו

דבר המערכת

זה עומד לקרות.

היום או מחר, מחרתיים או שבוע הבא, אולי "מוצאי שביעית". מתי שהוא, בקרוב, יהיה נכון הר בית ה' בראש ההרים'.

האח! וראיתם ושש לבכם!

... האם אנחנו ערוכים לזה?

פרה אדומה וטהרה, הקדש ומעילה, קרבנות ומנחות, נסכים ומעשר שני, ביכורים ואפילו קידוש החודש ע"פ הראיה -

ברור לנו על מה מדובר פה?

"סנהדרין ילמדו ויורו צדק" - "אליהו הנביא כבר 'סדר' את הענינים" - תירוצים כאלו וכיוצא בהם נשמעים מבית החרושת לתירוצים עתיק-היומין של מלך זקן וכסיל.

אכן, באמת כסיל!

וכי משום שיש לנו היום רב ופוסק - לכך לא נלמד כמה כריעות נכרע בתפילת י"ח? האם נמתין לדרשת שבת הגדול כדי לשמוע מפי קדשו של המרא דאתרא כמה כוסות יין נשתה בליל הסדר וכיצד?

ולעניינינו - בין הוראת סנהדרין אחת לחברתה בהכרעות החמורות - "מותר לנו" לדעת בעצמנו כיצד נוהרים מטומאה ונוהגים בהקדש, כיצד מקריבים קרבנות ואוכלים מעשר שני! אף אחד מחכמי ישראל אינו צריך לכלות את זמנו כדי ללמד אותנו הלכות מפורשות.

ענין חובות הלבבות אף הוא צריך תיקון. כולנו מתפללים בכל יום על בנין ביהמ"ק - אבל האם "כל מעיני בך" (תהלים פז)? הרי "פתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים" כתיב, האם אנו מבקשים כראוי? הנוכל לענות "הן" כאשר ישאלונו "צפית לישועה"?

בסיעתא דשמיא נוסד קו "קול מהיכל" בכדי לקדם ולסייע לעניינים אלו, חבות הלבבות בצפייה האמיתית לבנין ביהמ"ק, ועסק ההלכה בעניינים הנוגעים לכל איש ישראל בזמן הבית. מס' הקו: 077-2115136

בשלוחה מס' 1 - ניתן לשמוע שיעורים מפי ת"ח חשובים שליט"א שכבר התמחו בעניינים אלו.

[השיעורים בנושאים: 1. הבאת קרבן. 2. ביכורים. 3. בגדי כהונה. 4. מעילה. 5. עשר הקדושות שבארץ ישראל (המנויות במשנה פ"ק דכלים). 6. פרה אדומה. 7. טומאת אוכלין. 8. קידוש החודש. 9. מעשר שני. 10. צורת ביהמ"ק השלישי שיבנה בב"א. 11. הלכות כלים. 12. שיעורים בגמ' מנחות].

שלוחה מס' 2 - הינה 'בית מדרש' טלפוני בו ניתן לשאול ולתרוץ, להאיר ולחדש, כדרכה של תורה.

בשלוחה מס' 3 - ניתן לשמוע שיחות ושיעורי אגדה בענייני ביהמ"ק והמסכתא.

בשלוחה 4 - נשמעים שיעורים בעניינים מזדמנים, כמו מענין הפרשה וכדו'.

שלוחה 5 - נועדה להכיל את שיעורי המכון המפורסם "תורת הקרבנות", ובקרב א"ה תושלם המלאכה. [כאן המקום להודות למכון "תורת הקרבנות" הנוהגים בנו טובת עין ומסייעים לנו ככל האפשר].

בשלוחה 6 - עדכונים בענייני הקו.

כולנו תקוה למימוש התכלית המקווה - "מקדש ד' כוננו ידך - ד' ימלך לעולם ועד", בב"א.

לשכנו תדרשו ובאת שמה

שיחה מאת הגאון רבי אליהו דיסקין שליט"א • נמסר בקו בשלוחה 3 לקראת תחילת זמן חורף

- "לכך התקינו נביאים הראשונים שיהיו ישראל מתפללין בכל יום שלשה פעמים 'אנא השב שכינתך לצינן'. ע"כ לשון הילקוט.

שתי הברכות שאנו מתפללים כל יום בכל תפילת שמו"ע, 'ולירושלים עירך ברחמים תשוב' 'ותחזינה עינינו בשובך לצינן ברחמים' ובברכת המזון ברכה שלימה על בנין ירושלים. ברכות אלו נתקנו כדי להציל אותנו מהקטרוג הנורא שאנו לא תובעים את בית המקדש.

היתה לי הרגשה, הנה, כל התפילות שאנו מתפללים, 'חננו', 'השיבנו', 'סלח לנו', 'רפאינו', לכאורה יש סיכוי גדול מאוד שתפילות אלו אכן מתקבלות, אם באמת מתפללים כראוי, שהרי תפילות אינן חוזרות ריקם. אבל כשאנו מתפללים 'ולירושלים עירך ברחמים תשוב' או 'ותחזינה עינינו', האם יש סיכוי שבדיוק התפילה שלנו היא תביא את הגאולה, הרי מלינו יהודים מתפללים שלוש פעמים ביום, האם בדיוק התפילה הזאת היא זאת שתביא את הגאולה? הרי נראה לכאורה, שהתפילה שלנו היא רק תפילה לשם מצוה, כמו שיש ענין מאוד גדול לדרוש. אבל הסיכוי שהיא תביא את הגאולה, נראה לנו סיכוי מאוד קלוש.

נטפל לעושי מצוה

אבל אנו צריכים לדעת שהדבר אינו נכון. והדברים יתבארו על פי יסוד גדול שכתוב במשנה בסוף פ"ק דמכות (ה:). "על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת - אם מתקיימת העדות בשנים, למה פרט הכתוב בשלשה? אלא להקיש שלשה לשנים, וכו', [כמו ששנים שהוזמו נהרגים כך גם שלשה] ומנין אפי' מאה? תל: עדים. רבי עקיבא אומר: לא בא השלישי להקל אלא להחמיר עליו ולעשות דינו כיוצא באלו; ואם כן ענש הכתוב לנטפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה, על אחת כמה וכמה ישלם שכר לנטפל לעושי מצוה כעושי מצוה".

עדים זוממים חייבים רק אם הם זממו לקחת אדם זכאי ולהפוך אותו לחייב (וכמבואר בסוגיא שם ה:). ולפי זה, לכאורה העד המאה לא זמם כלום, כי הרי בלעדיו הנידון כבר היה חייב מיתה, ומדוע הוא נהרג. אבל התשובה היא, שאכן, בסופו של דבר, הדין היה על פי כל מאת העדים, בסופו של דבר הדין היה על פי כל המאה למרות שהוא עצמו היה מיתה, מ"מ דנים 'נטפל לעושי עבירה כעוברי עבירה', ודנים אותו כאילו הוא זה שהפך את הנידון מזכאי לחייב.

זה החידוש של 'נטפל', ואומר רבי עקיבא דה"ה 'נטפל לעושי מצוה'. נוסף לתאר מהי מעלתו של 'נטפל לעושי מצוה', כאשר עורכים מגבית לבנות בימ"ד, מקווה או לכל דבר חשוב שעולה מליון דולר, מה נחשבת נתינת שקל, הרי היו בונים את הבנין בלעדיך, אבל האמת היא שבסופו של דבר אתה 'נטפל', בנו את הכל יחד עם השקל שלך! דנים את הזכות שלך בשמים כאילו אתה הפכת מצב שאין מקוה, ואין בנין - למצב של בנין מושלם! זהו חידושו של רבי עקיבא של 'נטפל'.

ע"פ היסוד הזה, כאשר יבנה המקדש, זה יבנה מכח כל רבבות ומלינוי תפילות. כל תפילה ותפילה יהיה לה את הזכות של 'נטפל', שדנים אותה שבלא התפילה הזאת זה לא היה קיים, ומכח התפילה שלך זה בא. למרות שהסיכוי הוא קטן שבאמת התפילה שלך לבדה היא גרמה, אלא זה יהיה בצירוף של כל התפילות ביחד. וכשם שבעדים, העד

דברים אחדים על החיוב לבקש על השראת השכינה בישראל, בנין בית המקדש, בנין ירושלים, וכמה הדבר חביב לפני הקב"ה.

איתא בספרי (פר' ראה פיסקא סב) על הפסוק בתחילת פרשת ראה (דברים יב ה), "כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלקיכם מכל שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה". "דרוש על פי נביא" - מקום המקדש הוא על פי נביא. "יכול תמתין עד שיאמר לך נביא - תלמוד לומר לשכנו תדרשו ובאת שמה דרוש ומוצא ואחר כך יאמר לך נביא" - העבודה שלנו זה לדרוש ולחפש לבד, את מקום המשכן, מקום המקדש, ורק אז אנחנו זוכים שזה יבא על פי נביא. "וכן אתה מוצא בודד (תהלים קלב) שיר המעלות זכור ה' לדוד את כל ענותו אשר נשבע לה' נדר לאביר יעקב אם אבא באהל בימי אם אעלה על ערש יצועי אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב" - רואים כמה הוא מסר נפשו למוצא את מקום המקדש אפילו שהוא לא בנה אותו. "מנין שלא עשה אלא על פי נביא שנאמר (ש"ב כד יח) 'יבוא גד אל דוד ביום ההוא ויאמר לו עלה הקם לה' מוצב בגורן ארונה היבטי וכו' ואומר (דה"ב ג) 'ויחל שלמה לבנות את בית ה' בירושלים בהר המוריה אשר נראה לדוד אביוהו". ע"כ.

המלבי"ם מוסיף ומבאר את דברי המדרש, שאע"פ שמקום המקדש בכל מקום נקרא 'אשר יבחר השם', אבל דוד היה צריך לדרוש אחרי המקום, "לימד להם שלא יגלה ד' סודו על ידי נביאיו הודיעם מקום הנבחר רק אם ישתדלו בזה וידרשו אחריו, ואז יערה עליהם רוח ממרומים אחרי ההכנה הראויה". עכ"ה.

זה הסדר! ולא מדובר רק על מקום המקדש, אלא גם על בנין המקדש. כדי לזכות לבנינו שיבוא מהשמים - כשם שמקום המקדש היא נבואה מהשמים - דבר ד' נביא, אבל כדי שהנבואה תתגלה מהשמים על מקום המקדש, אנחנו צריכים לעמוד לדרוש ולחפש, וכשאנחנו מגיעים למצב כמו של דוד המלך - 'אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה' של 'זכור ד' את כל ענותו' - עינינו! רק אז זוכים לגילוי על פי נביא.

כך גם הגאולה העתידה! העבודה שלנו היא לדרוש, להתחנן להתפלל ולבקש, לשאוף ולרצות את השראת השכינה בישראל. ואז יערה ד' רוח ממרום.

בסוף תקופתו של דוד המלך היתה מגיפה, שמתו בה שבעים אלף מישראל. (הקורונה היא משחק ילדים לעומת זה...). איתא בילקוט (ש"ב רמז קסה) דברים מבהילים: "למה דוד דומה באותה שעה לאחד שהיה מכה את בנו ואינו יודע למה מכהו, באחרונה אמר ליה על מקמתא פלוני מחיתך. כך כל אתם אוכלוסין שנפלו על ידי שלא תבעו את בנין בית המקדש".

נתאר לעצמנו, במלחמת יום הכיפורים נהרגו שלשת אלפים חיילים, זו היתה צרה נוראה! וכאן נהרגו שבעים אלף איש ביום אחד! ועל איזו עבירה? נורא נוראות! 'על ידי שלא תבעו את בנין בית המקדש!' וממשה המדרש, "והלא דברים קל וחומר ומה אלו שלא ראו את בית המקדש כך [שהיה בזמן דוד עוד לא נבנה בימ"ק]. אנו [שהיה לנו ביהמ"ק ונחרב] על אחת כמה וכמה", -

ועל פי האמת היה אפשר לעשות עוד ק"ו, להם היה לכה"פ את המשכן, ולנו לא רק שאין ביהמ"ק אלא אפילו משכן אין לנו!

המאה הוא מיותר, אבל הדין נפסק ע"פ כל המאה עדים, ודנים את העד המאה כאילו הוא הפך את הזכאי לחייב כך-כל תפילה ותפילה שאנו מבקשים על ירושלים ומתחננים על בנין בית המקדש, יש לנו את הזכות שעל ידי התפילה הזו, נאחזנו בנינו את בית המקדש. זהו הענין של - 'לשכנו תדרשו' - 'ציון היא דורש אין לה' - מכלל דבעי דרישה.

צער השכינה

איתא במדרש (איכה רבה פתיחתא כ) "שקדתי ואהיה כצפור בודד על גג" (תהלים קב ח). "אמר הקדוש ברוך הוא שקדתי אני להשרות שכינתי בבית המקדש לעולם, ואהיה כצפור. מה הצפור הזה בשעה שאתה נוטל גוזליה היא יושבת בודד, כך אמר הקדוש ברוך הוא, שרפתי את ביתי והחרבתי את עירי והגלית את בני לבין אומות העולם, וישבתי לי לבד". כתוב כאן דבר נורא! אדם שעבר שואה, איבד אשה, איבד ילדים, איבד משפחה.

הוא הגיע לכאן בודד בודד, אבל הוא לא לגמרי בודד. אמנם אין לו משפחה, אבל יש לו חברה מסויימת, גם אם אין לו בית, הוא קם בבוקר הולך למקווה - פוגש אנשים, הולך לטביל - פוגש אנשים, הולך לדף-היומי - פוגש אנשים, פה 'שלוש זכר' פה קידוש - הוא פוגש אנשים. גם בעל חי כמו דב שכול כשאיבד את ילדיו ומשפחתו - יש לו עדיין חברה. יוצא מן הכלל - הציפור הזו. היונה, כל העולם שלה הוא רק הקן עם הגוזלים, ברגע שהחרבת לה את הקן, אין לה כלום! היא בודדה בודדה בודדה!

אומר המדרש: 'אמר הקב"ה שקדתי ואהיה כצפור בודד על גג'. הקב"ה יש לו מלאכים שרפים אופנים וחיות עד אין מספר מסוף העולם ועד סופו. ואעפ"כ אומר הקב"ה 'וכל זה איננו שווה לי', אם אין לי את החיבור עם כלל ישראל ע"י ביהמ"ק, אני מוגיש בודד בודד בודד! זוהי חיבתן של ישראל! כמו שאומר המדרש: 'אמר הקב"ה, שקדתי אני להשרות שכינתי בביהמ"ק לעולם, ואהיה

כצפור וכו"'. כשאנו רואים במדרש את הצער הנורא של השכינה על הגלות הזאת, שהקב"ה התרחק מאיתנו ולא נמצא קרוב אלינו בביהמ"ק, אנו יכולים להבין כמה התשוקה הנוראה של השכינה לחזור ולהיות איתנו. וכשאנו מעוררים אצלנו את התשוקה הזאת, כמה נחת רוח עושה להקב"ה, כל תוספת שלנו בחיזוק והתעוררות לתשוקה הזו, שהקב"ה יחזור להיות איתנו. אוי לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם, וכשאנו מעוררים בלבנו את התשוקה הזאת, אין לתאר ואין לשער כמה זכות יש לנו, ואנו זוכים מזה כנגד מזה למעלה הגדולה הזו של 'ושכנתי בתוכך' - בתוכו של כל אחד ואחד.

שנזכה בקרוב לראות בבנין ציון וירושלים וקיום הנבואה (ישעיה נב ב) "התערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחי מוסרי צווארך וגו'", אמן ואמן.

בדין 'הקריבהו נא לפחתך'

הרב שלמה צביון שליט"א • כולל חזון איש • ניתן לשמוע בשלוחה 4 (נמסר בערש"ק פ' תולדות כשיעור מעניינא דאפטרותא)

בזרע חטים שבגללי בהמה וצמחו, אי שרי להביאם למנחות, ולא איפשטא. ופסק הרמב"ם (איסור"מ פ"ו הי"ג) דמספק לא יביאם למנחות, ואם הביאם כשר. הרי מבואר להדיא מדברי הרמב"ם שהחטים עצמם שנמצאו בגללי בהמה שהפסול שלהם הוא משום 'הקריבהו נא לפחתך' הוא לעיכובא ולא דהוי רק מצוה מן המובחר. ולכאורה הוי ראייה נמי לענין קידוש שגם בדיעבד אין יוצאים יד"ח קידוש.

דנו הראשונים (עי' רא"ש חולין פ"ז סי' ל"ה), לגבי עכבר שמצאו בתוך שמן, האם אוסר את השמן בשתייה. ופסק השו"ע (או"ח סי' קנד סי"ב), דעכבר שנמצא בשמן של ביהכ"נ, אם הוא מאוס, אסור להדליקו בביהכ"נ, והטעם משום 'הקריבהו נא לפחתך'. ובפמ"ג איתא נמי לענין נרות שבת וחנוכה. ויש לדון אי הוי לעיכובא. דאפשר דרק מה דאיתא בגמ' הוי חסרון גדול של 'הקריבהו נא לפחתך' ומה שהוא רק בסברא יש לדון עד כמה מביאה הסברא את החיסרון שבו.

בנין טריפה שחידוש גדול ברש"י (זבחים ע"ד): שלא רק טריפה עצמה פסולה להקריבה, אלא גם בהמה שנפלה מראש הגג, שצריכה בדיקה לאחר השחיטה אם היא לא טריפה, כיון שנפל בה ריעותא וצריכה בדיקה אין מקריבים אותה משום 'הקריבהו נא לפחתך'. ובפשטות משמע דזה רק לכתחילה, שאם בדק ומצא שאינה טריפה קשה לומר שיהא זה לעיכובא שתהא פסולה. וצ"ע.

גזול

עוד דין שהגמ' לומדת מהפסוק שהנביא מוכיח אותם "והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה". על כך שמביאים קרבן גזול, ואיתא בגמ' (סוכה ל) מאי גזול, אי הוי לפני יאוש, פשיטא, דאדם כי יקריב מכם אמר רחמנא, והוי פסול. אלא מיירי אחר יאוש, ואע"פ שמדין הקניינים יכול להקדיש, עכ"פ אחרי יאוש ושינוי רשות או שינוי השם וכו', וההקדש יכול לחול, אבל מ"מ התורה פוסלת. וילפינן מכאן את הדין של מצוה הבאה בעבירה.

וכידוע, בראשונים דנים אם מצוה הבאה בעבירה הוי דין מדאורייתא או מדרבנן, (ב' טישות בתוס' סוכה ט. ועוד). והנה 'הקריבהו נא לפחתך וכו'" מזה דאיתא בפסוק אינו ראייה, דעדיין אפשר דהפסול הוא מדרבנן. ובאחרונים נמי דנים בזה אי הוי דאורייתא או דרבנן.

והנה עצם האיסור להקריב י"ל דלמה לי קרא סברא הוא, אכן אי נימא דגם בדיעבד פסול, יש לדון אם הוא פסול דאורייתא או דרבנן.

ההפטרה מסיימת בפסוקים: "וידעתם כי שלחתי אליכם את המצוה הזאת להיות בריתי את לוי אמר ד' צבקות. בריתי היתה אתו החיים והשלום וגו'"

יה"ר שנזכה בקרוב לחידוש העבודה במהרה בימינו, אמן.

[דרך אגב, יש חידוש גדול של המג"א, בין שהיה מגולה זמן מועט, דהוא מצדד שבזמננו שגם מלכים אינם מקפידים על גילוי, אין צריך להקפיד בזמן מועט. ומבואר בדברי המג"א, שדין זה יכול להשתנות, שהרי בזמן הגמ' היו מקפידים אף על גילוי בזמן מועט, מ"מ כיון שכיום המלכים אינם מקפידים, אין בזה משום 'הקריבהו נא לפחתך'].

עוד מבואר בגמ' (סוטה יד): שאין להביא בכלים מבוזים. וכן לגבי גיד-הנשה, אף שלא מקריבים גיד הנשה ע"ג המזבח, מ"מ אין מנקרים אותו למטה, כיון דאין ראוי להעלות את גרגלה בהמה כשתיא אינה שלימה, וע"כ ע"ג המזבח מנקרים את גיד-הנשה ומקטירים מיד (חולין ז').

האם מעכב בדיעבד

המ"ב דן לגבי דין 'הקריבהו נא לפחתך' האם הוא דין רק לכתחילה או שהוא לעיכובא ופוסל אף בדיעבד.

ובביה"ל בריש סי' רע"ב, דן על מקדש על יין שריחו רע או שהיה מגולה, האם בדיעבד יוצא יד"ח. והוא מצדד דכיון שהפסול הוא רק משום 'הקריבהו נא לפחתך' אין זה לעיכובא. ומביא ראייה לדבריו מרש"י (מנחות סד). דכתב דאף אם שחט בהמה כחושה לקרבן יש בזה ג"כ משום 'הקריבהו נא לפחתך', והרי בודאי שאם שחט בהמה תמימה יצא בדיעבד בקרבן כזה. וע"כ שדין זה הוא לא לעיכובא.

אמנם בהשמטות שהדפיס המ"ב ב'ליקוטי הלכות' (והביאום בחלק מהדפוסים), הביא הביה"ל שמצא ראייה שדין 'הקריבהו נא לפחתך' הוא דבר שמעכב אף בדיעבד. דהנה, איתא ברמב"ם (איסור"מ פ"ב ה"י) שטריפה אסור להקריבה ע"ג המזבח משום 'הקריבהו נא לפחתך', והרי ידוע שטריפה פסולה אף בדיעבד, הרי ראייה ברורה מהרמב"ם שדין 'הקריבהו נא לפחתך' הוי לעיכובא.

אמנם ראייה זו היא דבר מחודש, דאף דהרמב"ם כתב דפסול טריפה הוא משום 'הקריבהו נא לפחתך', אבל בגמ' (מנחות ו) איתא ג' דרשות אחרות. "מן הבקר" להוציא את הטריפה. "כל אשר יעבור תחת השבט" פרת לטריפה שאינה עוברת. "ממשקה ישראל" מן המותר לישראל.

וא"כ אף דקשה מדוע הרמב"ם השמיט את הדרשות שהביאה הגמ' והביא דרשה אחרת, אבל מ"מ איתא בגמ' דרשות אלו. וא"כ איך אפשר להביא ראייה שדין 'הקריבהו נא לפחתך' הוי לעיכובא, דאפשר דהא דטריפה הוי לעיכובא הוא רק מהדרשות האחרות שמובאות בגמ', ולא מהדרשה שהביא הרמב"ם.

אכן, יש ראייה נוספת שלא הביא הביה"ל, שדין 'הקריבהו נא לפחתך' הוי לעיכובא. דהנה איתא בגמ' (מנחות ט). גבי חטים שבגללי בהמה דפשיטא דהן עצמן פסולים למנחות משום 'הקריבהו נא לפחתך', ואיבעיא בגמ'

הנביא (מלאכי א-ב) מוכיח את עם ישראל, בתחילת בית-שני, על כך שזלזלו בעבודה. הנביא מוכיח אותם שצריך לכבד את עבודת ד' לפחות כמו שמכבדים מלך גדול, ולא להביא קרבנות מבוזים לפני מלך מלכי המלכים.

עצם הדבר שקרבן צריך להביא ממבחר נדרינו, כבר מופיע בתורה כמש"כ 'וכל מבחר נדריכם' (ועיין יומא לד:). התורה משבחת את הבל שהביא גם הוא 'מבכורות צאנו ומחלביהו', ולהיפך, התורה מגנה את קין על שלא הבין שצריך להביא דוקא מן המובחר.

מהפסוק נבניא נלמד לאידך גיסא, הנביא מוכיח את עמ"י שלא לבזות את העבודה, ולא להביא דברים מבוזים.

הנביא אומר: "וכי תגישו עיור לזבוח אין רע, וכי תגישו פיסח וחולה אין רע, הקריבהו נא לפחתך, הירצך או הישא פניך אמר ד' צבקות".

בפשטות מדובר בהמה עיוורת שעליה אומר הנביא שאין היא ראויה להקריבה לפני מ"מ.

אמנם ב'משכנות יעקב' (או"ח סי' ס"ט) הביא פירוש אחר בשם הזה"ק, שאין הפסוק מדבר על הבהמה, אלא על הכהן המקריב, שאם אין זה ראוי שבעל-מום ישרת לפני מלך בשר-ודם, ק"ו שלפני מלך-מלכי-המלכים לא ישרת בעל-מום.

ולפי פירוש זה, לא היה מדובר שהביאו קרבן בעל-מום, אלא מדובר שהגישו עיור לזבוח. דאע"פ שהזביחה שהיא השחיטה, כשרה בבע"מ, מ"מ הנביא הוכיחם על כך שלא הבינו כי יש דברים שאף שהם כשרים, מ"מ אין זה ראוי לעשות כן לפני מלך מ"מ, מדין 'הקריבהו נא לפחתך'. ולפי"ז אין זה ראוי שבעל-מום ישחט.

ועפי"ז מעיר ב'משכנות יעקב' על האחרונים המכשירים לשלוח ש"צ בעל-מום. דלכאורה יש בזה טעם לפגם משום 'הקריבהו נא לפחתך'.

עכ"פ הפסוק בפשוטו ודאי מדבר על הקרבן עצמו, שאין ראוי להקריב קרבן שאין מקריבים אותו לפני מלך בו"ד.

דוגמאות מהש"ס

והנה, בגמ' מוזכר דין זה בכמה מקומות. אחד המקומות נזכר (סוכה מט.) לענין ניסוח המים במים מגולים, שאע"פ שאחרי שמסנינים אותם, מתיר ר' נחמיה להדיט לשתותם. אבל אין זה ראוי להגיש לפני מלך משקים שהיה צריך לסננם ולבודקם אם אין בהם ארס של נחש.

גם לגבי דבר שנוהג בזמננו, לענין קידוש היום, שהדין הוא שיהיו מגולה, אפילו שהעבירוהו במסנתת פסול לקידוש משום 'הקריבהו נא לפחתך', ובראשונים מוזכר שלא רק בזמן שהיו מקפידים על גילוי מעיקר הדין, אלא אף בזמן הזה דאין נחשים מצויין בינינו, עכ"פ לפני מלך אין זה ראוי.